

第十課 複數組合字

2014. 11. 21.

本課文法內容：

10.1 單字表

10.2 複數的組合字型

10.3 組合字的名字

10.4 組合字單字表

10.5 確指的組合字

10.6 組合字在句子中的用法

10.7 依附介詞和組合字連用

10.8 表明方向的字尾 הַ--

10.9 組合字的語意

10.10 上帝的稱呼

10.1 單字表

金子 m.	זָהָב	帳棚 m.	אֹהֶל אֹהֶלִים אֹהֶל-
雅各 m.	יַעֲקֹב	地方 m.	מָקוֹם מְקוֹמוֹת מְקוֹם-
治理者 m.	שָׂר שָׂרִים שָׂר-	祭司 m.	כֹּהֵן כֹּהֲנִים כֹּהֵן-
臉 m.f.	פָּנֶה פָּנִים	沙漠、曠野 m.	מִדְבָּר מִדְבָּר-
拉結 f.	רָחֵל	心靈、性命 f.	נֶפֶשׁ נִפְשׁוֹת נֶפֶשׁ-
如此 adv.	כֹּה	眼睛 f.	עֵין עֵינִים עֵין-
再、仍然、還 adv.	עוֹד	器皿、工具 m.	כֵּל כֵּלִים כֵּל-

一、「雅各」、「拉結」是人名。「雅各」之名是由「腳後跟」עֲקֵב 而來，動詞字根 עִקַּב 有「欺騙」（跟著悄悄走）、「抑制」（抓住腳跟）等涵義。

二、「治理者」שָׂר 字根「治理」שָׂרָה，在經文中的翻譯非常多樣，被譯為「君王」、「王子」、「首領」、「元帥」、「長」（如軍長）等，陰性「女治理者」שָׂרָה（撒拉）。

三、「臉」使用複數 פָּנִים，聖經多用陽性，以西結書二十一 21（和合本二十一 16）用為陰性，現代希伯來文常用陰性。「臉」有「表面」的意思，或引申為「情面」。

四、「眼睛」עֵינִים 是「雙眼」，也可以當複數使用。עֵין 另有「泉源」的意思，複數是 עֵינֹת，單數組合字相同是 עֵין，被音譯為「隱」，如地名隱多珥、隱基底。

五、「如此」כֹּה 用為「耶和華如此說」，是表示以下所言字字均是耶和華說的。

六、「再、仍然」עוֹד 原來是名詞「重覆、繼續」之意，現在多用作副詞。

10.2 複數的組合字型

希伯來文的複數通常有兩種字尾，陽性通常是 םֿֿֿ 的寫法，陰性通常是 םֿֿֿֿ 寫法。以下就這兩種字尾說明複數組合字型的變化。

10.2.1 字尾是 םֿֿֿ 的複數名詞組合字型

字尾是 םֿֿֿ 的複數名詞變為組合字型時，先去掉 ם，一點 םֿֿֿ 的母音變為兩點的 םֿֿֿֿ，這個字的其他母音也會改變。

國王 的祭司們 כֹּהֲנֵי מֶלֶךְ

國王 的兒子們 בְּנֵי מֶלֶךְ

「祭司們」כֹּהֲנִים 的組合字型，去掉 ם，成為 כֹּהֲנֵי。

「兒子們」בָּנִים 的組合字型，去掉 ם，成為 בְּנֵי。

閱讀經文時，看見有 םֿֿֿ 的字樣，很可能就是一個複數字尾 םֿֿֿֿ 的組合字型。

10.2.2 字尾是 םֿֿֿֿ 的複數名詞組合字型

字尾是 םֿֿֿֿ 的複數名詞變為組合字型時，字尾沒有改變，但時常改變母音。

國王 的家族們 מְשֻׁפְּחוֹת מֶלֶךְ

國王 的女兒們 בָּנוֹת מֶלֶךְ

「家族們」מְשֻׁפְּחוֹת 的組合字型字尾不變，母音稍有改變，成為 מְשֻׁפְּחוֹת。

「女兒們」בָּנוֹת 的組合字型字尾不變，母音稍有改變，成為 בָּנוֹת。

10.3 組合字的名字

有些希伯來文的組合字成為一個名字，但是在翻譯的時候，以發音翻譯，而無法表達這個名稱的涵義。

伯特利 （神 的房子） בֵּית אֵל

伯利恆 （餅 的房子） בֵּית לֶחֶם

隱多珥 （世代 的泉源） עֵין דּוֹר

隱基底 （小山羊 的泉源） עֵין גְּדִי

10.4 組合字單字表

字義	複數組合字型	單數組合字型	複數	單數
父親 m.	אָבוט־	אָבִי־	אָבוט	אָב
主人 m.	אָדני־	אָדוֹן־	אָדנים	אָדוֹן
帳棚 m.	אָהלי־	אָהל־	אָהלים	אָהל
男人 m.	אָנשי־	אִישׁ־	אָנשים	אִישׁ
兄弟 m.	אָחי־	אָחִי־	אָחים	אָח
姊妹 f.	אָחיות־	אָחות־	אָחיות	אָחות
母親 f.	אָמות־	אִם־	אָמות אָמהות	אִם
地 f.	אָרצות־	אָרֶץ־	אָרצות	אָרֶץ
女人 f.	נָשי־	אִשְׁת־	נָשים	אִשָּׁה
牲畜 f.	בָּהמות־	בָּהֶמֶת־	בָּהמות	בָּהֶמָה
房子 m.	בָּתי־	בֵּית־	בָּתים	בֵּית
兒子 m.	בָּנִי־	בֶּן־	בָּנים	בֶּן
女兒 f.	בָּנות־	בַּת־	בָּנות	בַּת
話 m.	דְּבָרִי־	דְּבַר־	דְּבָרים	דְּבַר
道路 m.或 f.	דְּרָכִי־	דְּרֶךְ־	דְּרָכים	דְּרֶךְ
山 m.	הָרִי־	הַר־	הָרים	הַר
金子 m.	זָהָבִי־	זָהָב־	זָהָבים	זָהָב
手 f.	יָדִי־	יָד־	יָדים	יָד
日子 m.	יָמִי־	יוֹם־	יָמים	יוֹם
祭司 m.	כֹּהֲנִי־	כֹּהֵן־	כֹּהֲנים	כֹּהֵן
所有 m.		כָּל־		כָּל
器皿 m.	כָּלִי־	כָּלִי־	כָּלים	כָּלִי
心 m.		לֵב־	לְבוֹת	לֵב
心 m.		לִבָּב־	לִבָּבוֹת	לִבָּב
餅 m.		לֶחֶם־		לֶחֶם
曠野 m.		מִדְבָּר־	מִדְבָּרים	מִדְבָּר
水 m.	מִימִי־ מִי־		מִים	מִי
戰爭 f.	מִלְחָמוֹת־	מִלְחָמַת־	מִלְחָמוֹת	מִלְחָמָה
國王 m.	מַלְכִי־	מַלְךְ־	מַלְכִים	מַלְךְ
地方 m.		מָקוֹם־	מָקוֹמוֹת	מָקוֹם

家族 f.	מִשְׁפָּחָה	מִשְׁפָּחָה	מִשְׁפָּחוֹת	מִשְׁפָּחוֹת
審判 m.	מִשְׁפָּט	מִשְׁפָּט	מִשְׁפָּטִים	מִשְׁפָּטִים
少年人 m.	נַעַר	נַעַר	נַעָרִים	נַעָרִים
少女 f.	נַעֲרָה	נַעֲרָה	נַעֲרוֹת	נַעֲרוֹת
心靈 f.	נֶפֶשׁ	נֶפֶשׁ	נֶפְשׁוֹת	נֶפְשׁוֹת
僕人 m.	עֶבֶד	עֶבֶד	עֶבְדִּים	עֶבְדִּים
眼睛 f.	עֵיִן	עֵיִן	עֵינִים	עֵינִים
城市 f.	עִיר	עִיר	עָרִים	עָרִים
百姓 m.	עַם	עַם	עַמִּים	עַמִּים
臉 m.f.	פָּנִי		פָּנִים	פָּנִים
聲音 m.		קוֹל	קוֹלוֹת (雷聲)	קוֹל
頭 m.	רֹאשׁ	רֹאשׁ	רֹאשִׁים	רֹאשִׁים
腳 f.	רֶגֶל	רֶגֶל	רַגְלִים	רַגְלִים
田地 m.	שָׂדֶה	שָׂדֶה	שָׂדוֹת	שָׂדוֹת
統治者 m.	שָׂר	שָׂר	שָׂרִים	שָׂרִים
平安 m.		שָׁלוֹם		שָׁלוֹם
名字 m.	שֵׁם	שֵׁם	שֵׁמוֹת	שֵׁמוֹת
年 f.	שָׁנָה	שָׁנָה	שָׁנִים	שָׁנִים
城門 m.	שַׁעַר	שַׁעַר	שַׁעָרִים	שַׁעָרִים

以上表格中的寫法有些是取自現代希伯來文字典。

10.5 確指的組合字

一個組合字是否為「確指」，是由最後面的「絕對字型」決定。若這個絕對字型帶有定冠詞，或是為專有名詞，或帶有所有格字尾，整組字就是確指的。

國王 的祭司們	(不確指)	כֹּהֲנֵי מֶלֶךְ
這國王 的這祭司們	(確指)	כֹּהֲנֵי הַמֶּלֶךְ
大衛 的這兒子們的這臉 (複數) (確指)		פְּנֵי בְנֵי דָוִד

「這國王」הַמֶּלֶךְ 有定冠詞，因此「這國王的這祭司們」整組字都是確指的。

「大衛」דָּוִד 是專有名詞，因此「大衛的這兒子們的這臉」整組字都是確指的。

以上這兩個組合字的翻譯，為使學習者注意，因此將確指字加上「這」翻譯，在翻譯經文或平常翻譯的時候，只需要翻出中文習慣的用詞。

如同單數組合字，組合字位於前面和中間的組合字型是不能夠加上定冠詞的。

10.6 組合字在句子中的用法

複數組合字在一個句子中，如同單數組合字，若移動位置，必須整組移動。組合字在句子裡，可以作為主詞或受詞。組合字作為主詞的時候，動詞要與組合字最前方的組合字型在「人稱」、「性別」和「單複數」配合。組合字作為受詞的時候，如果是動詞的「直接受詞」，這個組合字又是「確指」的組合字，就要在最前面加上確指的直接受詞記號 **את**。

這國王的這女兒行走到沙漠。 **בַּת הַמֶּלֶךְ הִלְכָה אֶל מִדְבָּר:**

這國王的這祭司們行走到沙漠。 **כְּהֵנֵי הַמֶּלֶךְ הִלְכוּ אֶל מִדְבָּר:**

「這國王的這女兒」是主詞，因此「行走」必須使用陰性單數「她行走」**הִלְכָה**。

「這國王的這祭司們」是主詞，因此「行走」必須使用陽性複數「他們行走」**הִלְכוּ**。

這祭司記得國王的兒子們。 **הַכֹּהֵן זָכַר בְּנֵי מֶלֶךְ:**

這祭司記得這國王的這兒子們。 **הַכֹּהֵן זָכַר אֶת בְּנֵי הַמֶּלֶךְ:**

這祭司記得亞伯拉罕的這兒子們。 **הַכֹּהֵן זָכַר אֶת בְּנֵי אֲבְרָהָם:**

「國王的兒子們」是直接受詞，但是不確指，因此不要加上確指直接受詞記號 **את**。

「這國王的這兒子們」和「亞伯拉罕的這兒子們」都是確指的直接受詞，因此要加上確指直接受詞記號 **את**。

10.7 依附介詞和組合字連用

當組合字要使用依附介詞時，依附介詞放在組合字最前面的「組合字型」上，因此依附介詞絕不會與加在絕對字型的定冠詞相遇。如下圖所示：

絕對字型 + 定冠詞 組合字型 組合字型 + 依附介詞

在這國王的這雙眼裡 **בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ**

依附介詞「在」**בְּ**與「的這雙眼」**עֵינֵי**連用，成為**בְּעֵינֵי**。而定冠詞必須加在「國王」這個絕對字型上，因此依附介詞不會與定冠詞連結。

這戰爭 的這日子（複數） **יְמֵי הַמִּלְחָמָה**

在這戰爭 的這日子（複數）裡 **בְּיְמֵי הַמִּלְחָמָה**

依附介詞「在」**בְּ**與「的這日子（複數）」**יְמֵי**連結成為**בְּיְמֵי**，而定冠詞必須加在「戰爭」**מִלְחָמָה**之上。定冠詞和依附介詞連結的情況不會在組合字發生。

摩西 的這雙手

יְדֵי מֹשֶׁה

在 摩西 的這雙手中

בְּיְדֵי מֹשֶׁה

依附介詞「在」בְּ 與「的這雙手」יְדֵי 連結成爲 בְּיְדֵי，這種連結不易辨認，請留意。

10.8 表明方向的字尾 הָ--

在一個地名或地方的名詞字尾，可以加上 הָ--，就有「向這個地方」的意思。這個用法不會與類似涵義的介詞 לְ 和 אֶל 同時使用。

向這帳棚	הָאֶהֱלָה	這帳棚	הָאֶהֱלָה
向一地	אֶרֶץ	地	אֶרֶץ
向這房子（回家）	הַבַּיְתָה	這房子（家）	הַבַּיְתָה
向這山	הַהָרָה	這山	הַהָרָה
向耶路撒冷	יְרוּשָׁלַיִם	耶路撒冷	יְרוּשָׁלַיִם
向這曠野	הַמִּדְבָּרָה	這曠野	הַמִּדְבָּרָה
向埃及	מִצְרַיִם	埃及	מִצְרַיִם
向這城市	הָעִירָה	這城市	הָעִירָה
向那裡	שָׁמָּה	那裡	שָׁמָּה

摩西和這百姓走到這曠野。

מֹשֶׁה וְהָעָם הֵלְכוּ אֶל הַמִּדְבָּרָה:

摩西和這百姓走向這曠野。

מֹשֶׁה וְהָעָם הֵלְכוּ הַמִּדְבָּרָה:

表明方向的字尾 הָ-- 是強調走的「方向」，與介詞 לְ 和 אֶל 的涵義稍有差別，但有時候也用於表達已經到達。

10.9 組合字的語意¹

¹ 組合字的語意分爲三種，第一種是「主詞語意」，大多數的組合字都是這種語意，如 בֶן דָּוִד「大衛的兒子」。第二種是「受詞語意」，如 יִרְאַת יְהוָה「畏懼耶和華」、דֶּרֶךְ שׁוּר「到書珥的道路」。第三種是「份量語意」，如 רַב דָּגָן「許多穀」、מְעַט מַיִם「一點水」。

10.10 上帝的稱呼

10.10.1 耶和華 יְהוָה、יהוה、יהוה和יהוה

在《聖經》中有不同的字表達信仰的對象，最神聖不可侵犯的就是中文翻譯為「耶和華」或「雅威」的四個字母，從右到左是 יְהוָה、יהוה、יהוה和יהוה。猶太人對這個名字極為尊重，不能寫，也不能念，當他們看見這個名字就讀為 אֲדֹנָי Adonai，此字原來的意思是「我的主（複數）」，是由「主人」אֲדֹנָי的複數加上字尾所有格「我的」而來，據說是沿襲猶太人的先祖亞伯拉罕看見由上帝顯現的三個人稱呼的用語（創世記十八章三節），現今成為專有名詞「主」（Lord）。中文和合譯本翻譯的「耶和華」乃是早期西方學者以 אֲדֹנָי adonai 的母音誤植於四個字母的神聖名字，成為英文名 Jehovah 音譯而來，雖然被學者認定是錯誤發音，但是華人教會已經長久使用，似乎沒有更改的必要。

10.10.2 上帝 אֱלֹהִים Elohim（以羅欣）

「上帝」אֱלֹהִים Elohim 這個字是《聖經》最多使用的稱謂，有些書籍音譯為「以羅欣」。這個字用來稱呼耶和華神的時候是單數涵義，配合使用單數動詞，強調上帝的超越。這個字也可以用來稱呼其他信仰的神祇，涵義是複數的，配合使用複數動詞。這個字的單數型是 אֱלֹהַּ Eloah，在《約伯記》使用很多，但是其他的經文很少使用。這個字的涵義指「在眾神之中我單單敬拜的那一位」，因此在《聖經》中若由不敬拜耶和華的人口中說出，就不是指耶和華神，而是那人所敬拜的神，如士師記一章七節亞多尼比色說：「現在上帝 Elohim 按著我所行的報應我了」。

10.10.3 神 אֵל El（伊勒）

「神」אֵל El（伊勒）這個字在《聖經》中可以用來指稱耶和華神，也可以用來指稱其他信仰的神祇。當這個字指稱耶和華神的時候，多數是用來描述神的特別屬性，如創世記：十四章十八和十九節「至高的神」אֵל עֶלְיוֹן El Elyon、十六章十三節「看見我的神」אֵל רֹאִי El Roi、十七章一節「全能的神」אֵל שַׁדַּי El Shaddai、二十一章三十三節「永遠的神」אֵל עוֹלָם El Olam。這個字的複數型是 אֱלִים Elim 常使用來指稱其他信仰的「眾神」。這個字的涵義是指「最高神」，音譯「伊勒」乃是迦南信仰原來的最高神，後來其地位被「巴力」בַּעַל Baal（主人、丈夫之意）取代。伊斯蘭信仰的「阿拉」也是由 אֵל El 而來，涵義是指最高神。

中文和合譯本對 אֱלֹהִים Elohim 和 אֵל El 的翻譯沒有明確的區分，有的版本均譯為「神」，有時把 El 也譯為「上帝」，如約伯記十三章三、七和八節。思高譯本把

אלהים Elohim 和 אל El 譯為「天主」，把 י、ה、ו 和 ה 譯為「上主」。

10.10.4 「耶和華」 יהוה

在《聖經》之外的猶太禱告書和其他經典中，常以 יהוה 表達耶和華神，發音還是讀作 Adonai。

10.10.5 「這名」 השם Hashem

猶太人對於這位神有許多的稱謂，許多的英文書籍以 Hashem 表達他們信仰的神。這個字是由「名字」שם shem 加上定冠詞 (the) ה ha，形成的專有名詞「這名」השם (The Name)。

練習一 請翻譯下列的動詞

שָׁלַח	4.	אָכַל	3.	זָכַר	2.	לָקַח	1.
עָמְדָה	8.	עָמְדָה	7.	עָמְדוּ	6.	עָמְדָה	5.
הָיְיָתָם	12.	הָיְיָתָה	11.	הָיְיָנוּ	10.	הָיְיָה	9.
רָאִיתָ	16.	רָאִיתָ	15.	רָאוּ	14.	רָאִיתָה	13.
יָדַעְנוּ	20.	יָדַעוּ	19.	יָדַעָה	18.	יָדַעָה	17.
עָשִׂיתָ	24.	עָשׂוּ	23.	עָשִׂיתָ	22.	עָשָׂה	21.
עָלִיתָ	28.	עָלָה	27.	עָלוּ	26.	עָלִיתָם	25.

練習二 請翻譯下列的組合字

מִשְׁפַּחַת כֹּהֵן	3.	שָׂרֵי עָרִים	2.	אִישׁ מָקוֹם	1.
מִשְׁפַּחַת הַכֹּהֵן		שָׂרֵי הָעָרִים		אִישׁ הַמָּקוֹם	
מִשְׁפָּחוֹת כֹּהֵן		שָׂרֵי עָרִים		אֲנָשֵׁי מָקוֹם	
מִשְׁפָּחוֹת הַכֹּהֵן		שָׂרֵי הָעָרִים		אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם	

נֶפֶשׁ אָח	6.	בֵּית מִדְבָּר	5.	עֵין דָּוִד	4.
נֶפֶשׁ יַעֲקֹב		בֵּית הַמִּדְבָּר		עֵין מֹשֶׁה	
פְּנֵי הָאָח		בְּתֵי מִדְבָּר		עֵינֵי דָוִד	
פְּנֵי יַעֲקֹב		בְּתֵי הַמִּדְבָּר		עֵינֵי מֹשֶׁה	

練習三 請翻譯下列帶有介詞的組合字

1.	לְהַרְיֵם הַמִּדְבָּר	2.	בְּעֵינֵי רַחֵל	3.	לְאַדוֹן הַכֹּל
4.	לְהַרְיֵם הַמִּדְבָּר	5.	כְּאַהֲלֵי מִצְרַיִם	6.	לְמָקוֹם הַמִּלְחָמָה
7.	מִיד מִנְשָׁה	8.	בֵּימֵי הַמְּלָכִים	9.	מִנְשֵׁי יַעֲקֹב
10.	מִיד מִנְשָׁה	11.	בְּלֵב שָׁלוֹם	12.	לְכָלִי הָאֶהָל

練習四 請翻譯下列的句子

1.	כִּהְיֵה הַמָּקוֹם שְׁמֵרוֹ אֶת כָּלִי הַזֶּה מִן אֲנָשֵׁי הַמִּדְבָּר:
2.	כֹּה אָמַר אֲבִרְהָם אֶל בְּנֵי רוּת:
	אֲנִי עֹלִיתִי אֶל רֹאשׁ הַהָרִים וּמִן הָאֶהָל לִקְחֹתִי אֶת כָּלִי הַמִּלְחָמָה:
3.	אִתָּה הִלַכְתָּ הָעִירָה וְשֵׁם מַלְכָּתָּ עַל אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם:
4.	בְּנֵי מוֹאָב עָבְרוּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם: עָלוּ אֶרֶץ וְהֵם יֵשְׁבוּ שָׁם:
5.	הַכֹּהֲנִים זָכְרוּ כִּי שֵׁם בֶּן אֲבִרְהָם הָיָה דָּוִד וְשֵׁם בֵּת אֲבִרְהָם הָיָה רוּת: